

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 1590/01
Zo dňa: 23. 09. 2015

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 25
Počet príloh: 0

Z Á Z N A M

**o výsledku kontroly
Nakladanie s finančnými prostriedkami na správu a nefinančným majetkom
Národnej banky Slovenska**

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Bratislava, november 2015

Zhrnutie:

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 999) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Účelom kontroly bolo preveriť nakladanie s finančnými prostriedkami na správu a nefinančným majetkom Národnej banky Slovenska na základe systematického preverenia dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných právnych predpisov Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“).

Predmetom kontroly bolo:

- zhodnotenie nákladov na prevádzku a správu,
- verejné obstarávanie významnejších položiek tovarov, prác a služieb,
- spôsob vedenia evidencie, zaraďovania, vyradovania, predaja, prenájmu, zabezpečenia a inventarizácie nefinančného majetku,
- činnosť vnútorného kontrolného systému.

Národná banka Slovenska je zriadená podľa čl. 56 Ústavy SR a zákona NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska ako nezávislá centrálna banka SR. Činnosť začala 01. 01. 1993. NBS sa stala účastníčkou Európskemu systému centrálnych bánk od vstupu SR do EÚ (01. 05. 2004) a od zapojenia SR do eurozóny (01. 01. 2009) je NBS aj účastníčkou Eurosystemu ako systému centrálného bankovníctva eurozóny v rámci Európskeho systému centrálnych bánk. Národná banka Slovenska postupuje podľa pravidiel platných pre Európsky systém centrálnych bánk a ako súčasť Eurosystemu aj podľa pravidiel platných pre Eurosystem.

Podľa § 2 zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov hlavným cieľom NBS je udržiavanie cenovej stability. NBS je právnickou osobou so sídlom v Bratislave; nezapisuje sa do obchodného registra. V majetkovoprávných vzťahoch pri nakladaní s vlastným majetkom má postavenie podnikateľa. Podľa zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je NBS verejným obstarávateľom.

Prevádzkový rozpočet, ktorý je súčasťou rozpočtu Národnej banky Slovenska, zahŕňa všetky náklady a výnosy z prevádzkovej činnosti a je zostavovaný ako ročný rozpočet s určením limitov prevádzkových nákladov.

Kontrolná skupina NKÚ SR prevereními oblastí, ktoré boli predmetom kontroly, nezistila nevhodné ani netransparentné nakladanie s finančnými prostriedkami určenými na prevádzku a správu a s nefinančným majetkom, ktoré by malo dopad na výsledky hospodárenia Národnej banky Slovenska.

Činnosť odboru interného auditu Národnej banky Slovenska je vykonávaná na profesionálnej úrovni a účinnosť kontrolných mechanizmov je nastavená tak, aby boli schopné objektívne a včas signalizovať a identifikovať možnosť vzniku prípadných rizík a tak v maximálnej možnej miere eliminovať negatívny dopad na transparentnosť a hospodárnosť nakladania s finančnými prostriedkami a nefinančným majetkom Národnej banky Slovenska.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1590/01 z 23. 09. 2015 vykonali:

Ing. Marta Poláková, vedúca kontrolnej skupiny
Ing. Ľubica Hajdučková, členka kontrolnej skupiny
Ing. Ivana Morvayová, členka kontrolnej skupiny
Ing. Mária Ružičková, členka kontrolnej skupiny

kontrolu Nakladanie s finančnými prostriedkami na správu a nefinančným majetkom Národnej banky Slovenska.

Kontrola bola vykonaná v čase od 07. 10. 2015 do 23. 11. 2015 v subjekte

**NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA,
ul. Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava 1 – Staré Mesto, IČO 30844789**

za kontrolované obdobie rokov 2013 a 2014.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Účelom kontroly bolo preveriť nakladanie s finančnými prostriedkami na správu a nefinančným majetkom NBS na základe systematického preverenia dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných právnych predpisov NBS.

Predmetom kontroly bolo:

Zhodnotenie nákladov na prevádzku a správu NBS.

Verejné obstarávanie významnejších položiek tovarov, prác a služieb.

Spôsob vedenia evidencie, zaraďovania, vyrad'ovania, predaja, prenájmu, zabezpečenia a inventarizácie nefinančného majetku.

Činnosť vnútorného kontrolného systému.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

Úvod

Inštitucionálny rámec

NBS je zriadená podľa čl. 56 Ústavy SR a zákona NR SR č. 566/1992 Zb. o NBS ako nezávislá centrálna banka SR. Činnosť začala 01.01.1993. NBS sa stala účastníčkou Európskemu systému centrálnych bánk (ďalej len „ESCB“) od vstupu SR do EÚ (01.05.2004) a od zapojenia SR do eurozóny (01.01.2009) je NBS aj účastníčkou Eurosystemu, tvoriaceho systém centrálného bankovníctva eurozóny v rámci ESCB. NBS ako

súčasť ESCB postupuje podľa pravidiel platných pre ESCB a ako súčasť Eurosystému aj podľa pravidiel platných pre Eurosystém, predovšetkým podľa ustanovení čl. 127 až čl. 141 a čl. 282 až čl. 284 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v platnom znení (Ú. v. EÚ C 326, 26. 10. 2012) a podľa Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky v platnom znení (Ú. v. EÚ C 326, 26. 10. 2012; ďalej len „Protokol o Štatúte ESCB“).

Podľa § 2 ods. 1 až 3 zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“) hlavným cieľom NBS je udržiavanie cenovej stability. Za týmto účelom NBS:

- sa podieľa na spoločnej menovej politike, ktorú určuje Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“) pre eurozónu,
- vydáva eurobankovky a euromince podľa osobitných predpisov platných v eurozóne pre vydávanie eurobankoviek a euromincí,
- podporuje plynulé fungovanie platobných systémov a zúčtovacích systémov, riadi, koordinuje a zabezpečuje peňažný obeh, platobný styk a zúčtovávanie dát platobného styku a stará sa o ich plynulosť a hospodárnosť,
- udržiava devízové rezervy, disponuje s nimi a uskutočňuje devízové operácie podľa osobitných predpisov platných pre operácie Eurosystému,
- vykonáva dohľad nad finančným trhom a ďalšie ustanovené činnosti v oblasti finančného trhu,
- vykonáva ďalšie činnosti, pôsobnosť, úlohy, práva a povinnosti vyplývajúce z jej účasti v ESCB a Eurosystéme,
- vykonáva ďalšie činnosti ustanovené zákonom o NBS a osobitnými predpismi.

NBS je právnickou osobou so sídlom v Bratislave; nezapisuje sa do obchodného registra. V majetkovoprávnych vzťahoch pri nakladaní s vlastným majetkom má postavenie podnikateľa.

NBS pripravuje, zbiera, zostavuje a zverejňuje rôzne druhy štatistík a na základe postavenia a rozsahu svojej pôsobnosti ustanovenej zákonom o NBS je oprávnená vydávať vykonávacie právne predpisy. NBS vykonáva dohľad nad finančným trhom vrátane obozretného dohľadu na makroúrovni, pričom vykonáva dohľad nad dohliadanými subjektmi finančného trhu, t. j. nad bankami a pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi, burzami cenných papierov, centrálnymi depozitármi cenných papierov, správčovskými spoločnosťami, podielovými fondmi, atď.

Od novembra 2014 je NBS účastníčkou jednotného európskeho mechanizmu dohľadu. Ide o systém dohľadu v oblasti bankovníctva, ktorý pozostáva z centrálnych bánk a príslušných vnútroštátnych orgánov dohľadu členských štátov EÚ, ktoré prijali euro. Jeho hlavným cieľom je zabezpečovať bezpečnosť a riadne fungovanie európskeho bankového systému a zvyšovať finančnú integráciu a stabilitu v EÚ. Od začiatku roka 2011 je NBS ako vnútroštátny orgán dohľadu nad finančným trhom v SR taktiež účastníčkou Európskeho systému finančného dohľadu, ktorý zabezpečuje koordináciu európskych a vnútroštátnych orgánov dohľadu v oblasti finančného trhu v rámci EÚ.

V roku 2014 bola realizovaná vládou SR schválená Koncepcia ochrany spotrebiteľov na finančnom trhu. Podľa novely zákona o dohľade nad finančným trhom (zákona č. 747/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov), ktorú obsahuje novelizačný zákon č. 373/2014 Z. z. a ktorá nadobudla účinnosť od 01. 01. 2015, je NBS zverený dohľad

v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov na slovenskom finančnom trhu. V tejto súvislosti je v NBS od 01. 09. 2014 vytvorený odbor ochrany finančných spotrebiteľov.

V roku 2014 bol dobudovaný jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií. V zmysle zákona o riešení krízových situácií na finančnom trhu (*zákona č. 371/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov*) od 01. 01. 2015 vznikla Rada pre riešenie krízových situácií (ďalej len „rezolučná rada“) ako samostatná právnická osoba. Vykonávanie úloh, ktoré sú potrebné na odborné a organizačné zabezpečovanie výkonu pôsobnosti a právomocí rezolučnej rady, zabezpečuje NBS. V tejto súvislosti je v NBS od 01. 09. 2014 vytvorené oddelenie riešenia krízových situácií.

NBS zastupuje SR v medzinárodných inštitúciách a poskytuje technickú pomoc centrálnym bankám a verejným inštitúciám v iných krajinách.

Podľa zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je NBS verejným obstarávateľom.

Organizačná štruktúra

Základný vnútorný právny predpis, ktorý v súlade so zákonom o NBS a osobitnými predpismi ustanovuje organizačné usporiadanie NBS, je Organizačný poriadok NBS č. 87/2006 v znení dodatkov č. 1 až 29 (ďalej len „Organizačný poriadok“). Organizačnú štruktúru NBS tvoria:

- orgány NBS, ktorými sú Banková rada NBS (ďalej len „banková rada“), guvernér NBS (ďalej len „guvernér“), Výkonná rada NBS (ďalej len „výkonná rada“) a ďalšie orgány ustanovené zákonom alebo zriadené bankovou radou a
- organizačné zložky NBS, ktorými sú: ústredie so sídlom v Bratislave a účelové organizačné zložky, ktoré sa môžu členiť na organizačné útvary, ktorými sú úseky, odbory a oddelenia vrátane piatich expozitúr a Viacúčelového zariadenia Bystrina v Starom Smokovci; osobitnou účelovou organizačnou zložkou je Múzeum mincí a medailí v Kremnici.

Orgány NBS vykonávajú pôsobnosť ustanovenú zákonom o NBS, osobitnými zákonmi, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a Organizačným poriadkom.

Banková rada je najvyšším riadiacim orgánom NBS, ktorej pôsobnosť a kompetencie vymedzuje zákon o NBS, všeobecne záväzné právne predpisy a Organizačný poriadok. Banková rada určuje zásady postupu NBS a jej organizačných zložiek pri uskutočňovaní spoločnej európskej menovej politiky podľa osobitných predpisov a pravidiel platných pre spoločnú európsku menovú politiku a zásady výkonu a organizáciu výkonu dohľadu nad finančným trhom a vo veciach dohľadu zvereného NBS.

V rokoch 2013 a 2014 mala banková rada päť členov v zmysle § 7 ods. 1 zákona o NBS. Členmi bankovej rady boli guvernér a dvaja viceguvernéri, ktorých vymenúva a odvoláva prezident SR na návrh vlády SR schválený Národnou radou SR. Ďalších dvoch členov bankovej rady vymenúva a odvoláva vláda SR na návrh guvernéra NBS. K 01. 04. 2014 sa skončilo funkčné obdobie jedného člena bankovej rady a od 02. 04. 2014 sa začalo funkčné obdobie nového člena bankovej rady. V rokoch 2013 a 2014 bolo neobsadené jedno miesto viceguvernéra. Funkčné obdobia členov bankovej rady, ktoré sa začali pred 01. 01. 2015, sú päťročné. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za člena bankovej rady aj

opätovne, pričom však tá istá osoba môže byť vymenovaná za guvernéra alebo viceguvernéra maximálne na dve funkčné obdobia.

Zloženie bankovej rady a funkčné obdobia podľa stavu k 31.12.2014 boli nasledovné:

Meno	Funkčné obdobie		Funkcie	Dátum menovania do funkcie
	od	do		
doc. Ing. J. Makúch, PhD.	01. 01. 2006	12. 01. 2015	guvernér	12. 01. 2010
Mgr. J. Tóth, MA	05. 11. 2012	05. 11. 2017	viceguvernér	05. 11. 2012
RNDr. Karol Mrva	01. 06. 2012	01. 06. 2017	člen	01. 06. 2012
Ing. V. Dvořáček	02. 04. 2014	02. 04. 2019	člen	02. 04. 2014

Od 01. 01. 2015 má banková rada 6 členov v zmysle § 7 ods. 1 zákona o NBS, pričom funkčné obdobia, ktoré sa začali po 01. 01. 2015, sú šesťročné. Zákonná regulácia o maximálnom počte funkčných období jednej osoby v bankovej rade sa od 01. 01. 2015 nezmenila. Dňa 12. 01. 2015 bol doc. Ing. Jozef Makúch, PhD., vymenovaný do funkcie guvernéra na druhé funkčné obdobie a s účinnosťou od 15. 03. 2015 sa ďalším členom bankovej rady stal Mgr. Ľuboš Pástor, M. A., PhD.

Výkonná rada je riadiacim, výkonným a koordinačným orgánom NBS zriadeným bankovou radou. Členmi výkonnej rady sú guvernér, výkonní riaditelia a ďalší vedúci zamestnanci poverení guvernérom. K 31. 12. 2014 mala výkonná rada 6 členov. Zasadnutia výkonnej rady sa pravidelne zúčastňuje riaditeľ odboru interného auditu.

Guvernér ako štatutárny orgán zastupuje banku navonok, zúčastňuje sa zasadnutí Rady guvernérov ECB a Generálnej rady ECB ako riadny člen týchto orgánov.

NBS v evidenčnom stave vykázala k 31. 12. 2013 spolu 1 011 zamestnancov a k 31. 12. 2014 spolu 1 027 zamestnancov. Medziročný nárast počtu zamestnancov súvisel najmä s novými úlohami, ktoré NBS zabezpečuje v oblasti dohľadu.

1 Zhodnotenia nákladov na prevádzku a správu NBS

1.1 Rozpočet NBS

NBS vykonáva všetky svoje činnosti a obchody za účelom naplnenia hlavného cieľa a úloh vyplývajúcich jej zo zákona o NBS a Protokolu o Štatúte ESCB. V zmysle platných zákonov NBS hradí náklady výlučne zo svojej činnosti a nie je financovaná zo štátneho rozpočtu.

V zmysle § 6 ods. 2 písm. b) zákona o NBS banková rada schvaľuje rozpočet, účtovné závierky, ročné správy o výsledku hospodárenia a výročné správy, rozhoduje o použití zisku alebo úhrade straty a určuje druhy, výšku a použitie fondov NBS.

V súlade s ustanovením § 39 ods. 4 zákona o NBS výsledkom hospodárenia NBS je vytvorený zisk alebo strata, pričom NBS používa vytvorený zisk na prídely do rezervného fondu a ďalších fondov vytváraných zo zisku, prípadne na úhradu straty z minulých rokov. Stratu vytvorenú v účtovnom období môže uhradiť z rezervného fondu alebo z iných fondov. Strata, o ktorej banková rada rozhodne, že zostane neuhradená, sa prevedie do nasledujúceho

úctovného obdobia. NBS v zmysle zákona nemôže odvádzať voľné zdroje pri rozdeľovaní zisku do štátneho rozpočtu.

Zásady a metódy zostavovania strednodobého finančného plánu a rozpočtu NBS, postup pri vyhodnocovaní plnenia rozpočtu, finančných činností, výsledku hospodárenia, sledovanie prevádzkových nákladov na procesy a povinnosti a zodpovednosť zúčastnených subjektov upravuje pracovný predpis NBS č. 30/2013 o rozpočte NBS.

Rozpočet je jedným z nástrojov riadenia NBS, ktorým sa určujú objemy finančných prostriedkov na prevádzku a ďalší rozvoj NBS na obdobie jedného roka a vychádza zo strednodobého finančného plánu a východísk. Prevádzkový rozpočet, ktorý zahŕňa všetky náklady a výnosy z prevádzkovej činnosti NBS, je zostavovaný ako ročný rozpočet s určením limitov prevádzkových nákladov. Zostavuje sa na úrovni NBS, gestora, riadiacej pôsobnosti guvernéra, úsekov a rozpočtového strediska. Ročný rozpočet prevádzkových nákladov bol schválený bankovou radou na rok 2013 dňa 04. 12. 2012 a na rok 2014 dňa 03. 12. 2013.

V zmysle § 17b zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) NBS zostavuje účtovnú závierku podľa osobitného predpisu, ktorým je Protokol o Štatúte ESCB. V zmysle čl. 27 Protokolu o Štatúte ESCB je účtovná závierka overovaná nezávislým externým audítorom odporúčaným Radou guvernérov ECB a schváleným Radou EÚ (ECOFIN). Účtovnú závierku NBS k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2014 overovala spoločnosť Ernst & Young Slovakia, s. r. o. (ďalej len „audítor“). V správach nezávislého audítora bolo okrem iného konštatované, že audit účtovných závierok bol vykonaný v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi a audítor vydal k účtovným závierkam NBS za roky 2013 a 2014 správy s nepodmieneným názorom, teda vyjadril názor, že účtovné závierky poskytovali pravdivý a verný obraz o finančnej situácii banky a výsledkoch jej hospodárenia v súlade s usmerneniami ECB a zákonom o účtovníctve.

V dodatkoch správ audítora o overení súladu správ o výsledku hospodárenia NBS za roky 2013 a 2014 s účtovnými závierkami audítor vyjadril názor, že účtovné informácie uvedené v správach o hospodárení vo všetkých významných súvislostiach boli v súlade s účtovnými závierkami banky k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2014.

Podľa auditovaných výsledkov hospodárenia NBS v roku 2013 vykázala celkové náklady vo výške 651 890 tis. eur, z toho náklady na prevádzkové činnosti predstavovali 57 393 tis. eur. Celkové výnosy boli vykázané vo výške 1 141 736 tis. eur, z toho výnosy z prevádzkových činností boli 7 820 tis. eur. Na základe rozhodnutia bankovej rady z 11. 03. 2014 bol výsledok hospodárenia – zisk vo výške 489 846 tis. eur, v súlade s § 39 ods. 4 zákona o NBS, v plnej výške zúčtovaný voči stratám z minulých rokov.

V roku 2014 celkové náklady dosiahli výšku 844 019 tis. eur, z toho náklady na prevádzkové činnosti predstavovali 66 224 tis. eur. Celkové výnosy boli vykázané vo výške 946 212 tis. eur, z toho výnosy z prevádzkových činností vo výške 7 369 tis. eur. Na základe rozhodnutia bankovej rady z 10. 03. 2015 bol výsledok hospodárenia – zisk vo výške 102 193 tis. eur, v súlade s § 39 ods. 4 zákona o NBS, v plnej výške zúčtovaný voči stratám z minulých rokov.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Správne a prevádzkové náklady a výnosy za roky 2013 a 2014 dokumentuje nasledovná tabuľka:

(v tis. eur)

Prevádzková oblasť	Skutočnosť		Index 14/13	Medziroč. zmena
	2103	2014		
Náklady na zamestnancov	22 346	23 257	1,04	911
Sociálne náklady	11 424	11 839	1,04	415
Náklady na prevádzku a správu	14 616	23 414	1,60	8 798
Odpisy hmotného majetku	6 630	6 504	0,98	-126
Odpisy nehmotného majetku	2 377	1 210	0,51	-1 167
Prijaté poplatky a príspevky od subj. finan. trhu	-4 027	-4 203	1,04	-176
Ostatné prevádzkové výnosy	-3 793	-3 166	0,83	627
Náklady na prevádzkové činnosti	57 393	66 224	1,15	8 831
Výnosy z prevádzkových činností	-7 820	-7 369	0,94	451
Výsledok z prevádzkových činností (strata)	-49 573	-58 855	1,19	9 282

Zdroj: NBS

Z nákladov čerpaných na prevádzkovú oblasť boli správne a prevádzkové náklady v roku 2013 vykázané vo výške 14 616 tis. eur a v roku 2014 vo výške 23 414 tis. eur. Medziročný nárast bol ovplyvnený najmä realizáciou komplexného hodnotenia troch najväčších úverových inštitúcií v SR (VÚB, a. s., SLSP, a. s. a Tatra banka, a. s.) externými audítorskými spoločnosťami (4 238 tis. eur), ktoré vyplynulo zo systému Jednotného mechanizmu dohľadu v Eurosysteme, jednorazovým precenením budov zrušených expozitúr určených na predaj a oneskorenou dodávkou výpočtovej techniky z roku 2013 (465 tis. eur).

Výnosy z prevádzkových činností v roku 2014 oproti roku 2013 vykázali mierny pokles. Zdrojom výnosov boli predovšetkým príspevky a poplatky dohliadaných subjektov finančného trhu a prijaté poplatky za využívanie tuzemského medzibankového platobného systému SIPS.

Kontrolná skupina NKÚ SR overila uplatňovanie zásady hospodárnosti a dodržiavanie postupov upravených vnútornými pracovnými prepismi pri nakladaní s finančnými prostriedkami vo vybraných položkách nákladov na prevádzku a správu súvisiacich s činnosťou jednotlivých organizačných útvarov NBS. Kontrolou bol zistený nasledovný stav:

1.1.1 Náklady na poskytovanie finančných darov

NBS poskytuje finančné prostriedky fyzickým a právnickým osobám za účelom podpory financovania vedy, vzdelania, kultúry, športu, školstva, ochrany mládeže ako i na sociálne, zdravotnícke, ekologické, humanitárne, charitatívne účely, a to najviac do výšky rozpočtovaných finančných prostriedkov na príslušný kalendárny rok. Do 07. 10. 2013 poskytovanie finančných prostriedkov upravovalo rozhodnutie guvernéra NBS č. 76/A z 27. 06. 2012 o poskytovaní finančných prostriedkov fyzickým osobám a právnickým osobám formou daru vrátane sponzorstva, donorstva alebo inej bezodplatnej formy. Od 07. 10. 2013 nadobudlo účinnosť nové rozhodnutie guvernéra NBS č. 87 zo 07. 10. 2013 o poskytovaní finančných prostriedkov právnickým a fyzickým osobám.

Kontrolná skupina NKÚ SR pozitívne hodnotí, že do vyššie citovaného rozhodnutia guvernéra NBS č. 87 bolo zapracované odporúčanie NKÚ SR z kontroly vykonanej v roku 2007, a to povinnosť žiadateľa preukázať dodržanie účelu poskytnutia finančných prostriedkov a v prípade nesplnenia tejto povinnosti finančné prostriedky vrátiť NBS.

Rozhodnutím guvernéra NBS č. 87 o poskytovaní finančných prostriedkov právnickým a fyzickým osobám bola od 07. 10. 2013 zriadená komisia pre poskytovanie finančných prostriedkov (ďalej len „komisia“) a schválený štatút komisie, ktorý vymedzuje postavenie, úlohy, zloženie a zásady jej činnosti ako iniciatívneho a poradného orgánu guvernéra. Komisiu, ktorú tvoria 3 členovia (predsedníčkou komisie je riaditeľka odboru riadenia ľudských zdrojov a ďalšími členmi sú špecialista ľudských zdrojov a expert sekretariátu guvernéra), menuje a odvoláva guvernér.

Z predložených zápisníc zo zasadnutí komisie vyplýva, že v roku 2013 sa uskutočnili 4 zasadnutia a v roku 2014 sa uskutočnilo 5 zasadnutí. Komisia pri vypracovaní návrhu na poskytnutie finančných darov zohľadnila celkový objem finančných prostriedkov rozpočtovaných na kalendárny rok, účel poskytnutia a v oblasti zdravotníctva existujúcu alebo možnú spoluprácu so žiadateľom. Návrhy na poskytnutie finančných prostriedkov (subjekt, výšku finančného daru a účel použitia) a darovacie zmluvy schvaľoval guvernér. V roku 2013 bolo NBS predložených spolu 161 žiadostí a uzatvorených 119 darovacích zmlúv. V roku 2014 bolo predložených spolu 169 žiadostí a uzatvorených 116 darovacích zmlúv. O zmenu termínu preukázania použitia finančných prostriedkov, resp. zmenu účelu použitia požiadalo v roku 2013 spolu 5 obdarovaných subjektov a v roku 2014 spolu 4 obdarované subjekty.

V roku 2013 boli náklady na finančné dary rozpočtované vo výške 703 000 eur a čerpané vo výške 420 817 eur, z toho na zdravotnícke účely vo výške 230 745 eur. V roku 2014 boli rozpočtované náklady vo výške 504 500 eur a čerpané vo výške 400 932 eur, z toho na zdravotnícke účely vo výške 250 092 eur. NBS limity nákladov, rozpočtované na finančné dary na kalendárne roky 2013 a 2014, neprekročila.

Kontrolná skupina NKÚ SR overila doloženie darovacích zmlúv žiadosťami, dodržanie účelu použitia, termínov vyúčtovania a zúčtovania finančných prostriedkov poskytnutých ako finančný dar. Pri výbere vzorky a hodnotení vychádzala zo zápisníc komisie, evidencie žiadostí, darovacích zmlúv, údajov účtovníctva a ďalších účtovných dokladov a písomností preukazujúcich účelové použitie poskytnutých finančných prostriedkov.

Na dokladovú kontrolu bolo vybraných spolu 13 darovacích zmlúv, z toho 6 darovacích zmlúv za oblasť zdravotníctva a 7 darovacích zmlúv za oblasť všeobecne prospešných služieb, ktorými boli poskytnuté finančné prostriedky spolu v sume 115 400 eur. Z predloženej dokladov a dokumentácie bolo zistené, že darovacie zmluvy boli podložené žiadosťami a obdarovaní v zmluvne dohodnutých termínoch predložili doklady o vyúčtovaní poskytnutých finančných prostriedkov a nepožité finančné prostriedky poukázali na účet NBS (vrátili NBS). V prípade zmeny účelu použitia alebo zmeny termínu vyúčtovania boli s obdarovanými uzatvorené dodatky k darovacím zmlúvam. S niektorými zdravotníckymi organizáciami boli paralelne, na čas trvania darovacích zmlúv, uzatvorené zmluvy o poskytovaní liečebnej starostlivosti.

Kontrolná skupina NKÚ SR pozitívne hodnotí, že do textu darovacích zmlúv o poskytnutí finančných darov bolo zapracované odporúčanie NKÚ SR, ktoré vyplynulo z kontroly vykonanej v roku 2007, a to umožniť NBS ako darcovi na jeho žiadosť vykonať kontrolu dodržania účelu použitia poskytnutej finančnej sumy na mieste, tzn. u obdarovaného. Z predložených dokladov (zápisov zo stretnutia) vyplýva, že NBS túto možnosť využila a vykonala obhliadku majetku, na obstaranie ktorého bol poskytnutý finančný dar.

Z predloženej dokumentácie bolo zistené, že s niektorými zdravotníckymi organizáciami boli v priebehu kalendárneho roka uzatvorené viaceré darovacie zmluvy. Napr. so spoločnosťou HEDAK, a. s. bolo za roky 2013 a 2014 uzatvorených 5 darovacích zmlúv, na základe ktorých jej boli poskytnuté finančné prostriedky v celkovej výške 92 301,92 eura. Keďže finančné prostriedky boli, okrem obstarania zdravotníckych prístrojov, poskytnuté napr. aj na modernizáciu informačných systémov, nákup PC, softvéru, bezpečnostného kamerového systému, rekonštrukciu priestorov, kontrolná skupina NKÚ SR požiadala o zdôvodnenie takéhoto rozhodnutia NBS. V predloženej vyjadrení NBS okrem iného uviedla, že:

„NBS má so spoločnosťou HEDAK, a. s. uzatvorené dve zmluvy, ktorými sa spoločnosť zaviazala poskytovať bezplatne nadštandardnú zdravotnú starostlivosť zamestnancom banky, ich rodinným príslušníkom a dôchodcom banky za podmienok dohodnutých v zmluvách. Táto významná a dlhodobá spolupráca v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti nielen z hľadiska rozsahu a kvality poskytovaných služieb, ale aj z hľadiska lokality tohto zdravotníckeho zariadenia v bezprostrednej blízkosti NBS bola zohľadňovaná pri poskytovaní daru.

Finančné prostriedky boli poskytnuté pre zabezpečenie samotného prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia, resp. pre zabezpečenie poskytovania kvalitnejšej zdravotnej starostlivosti, zvýšenia bezpečnosti a úprav interiéru tak, aby vyhovoval hygienickým a legislatívnym požiadavkám na poskytovanie zdravotnej starostlivosti nielen pre zamestnancov banky a ich rodinných príslušníkov, ale aj pre ostatných občanov–pacientov, ktorí využívajú služby tohto zdravotníckeho zariadenia.“

Kontrolná skupina NKÚ SR vysvetlenie NBS uvedené v predloženej vyjadrení akceptuje, avšak v záujme rozšírenia spektra pohľadov na predkladané požiadavky na poskytnutie darov, a tým aj zvýšenia transparentnosti nakladania s finančnými prostriedkami, odporúča komisiu doplniť o ďalších členov zo zástupcov vecne príslušných odborných útvarov NBS.

Finančné prostriedky poskytnuté ako dary boli použité za účelom financovania oblastí, ktoré sú uvedené v rozhodnutí guvernéra NBS č. 87 o poskytovaní finančných prostriedkov právnickým a fyzickým osobám a limity stanovené v rozpočte prevádzkových nákladov na finančné dary boli dodržané. Darovacie zmluvy boli uzatvárané v súlade pracovným predpisom NBS č. 20/1994 o postupe pri uzatváraní zmlúv v znení neskorších predpisov vrátane pracovného predpisu NBS č. 30/2010.

1.1.2 Náklady na reprezentáciu

Čerpanie nákladov na reprezentáciu v kontrolovanom období upravoval pracovný predpis NBS č. 30/2013 o rozpočte NBS. Rozpočet nákladov na reprezentáciu bol, v rámci prevádzkového rozpočtu, zostavený pre jednotlivé druhy výdavkov vo forme limitov na reprezentáciu a limitov na akcie s účelovým vymedzením.

Prostriedky na reprezentáciu boli rozpísané ako osobné limity vedúcim zamestnancom podľa stupňa úrovne riadenia a hovorcovi NBS. Tieto prostriedky bolo možné použiť najmä na účel úhrady nákladov na pohostenie a občerstvenie pri pracovných rokovaníach, spoločenských stretnutiach, poradách, pracovných raňajkách, obedoch či večerách, na zakúpenie úžitkových predmetov, výtvarných a umeleckých diel, pamätných a zberateľských mincí určených na darovanie pracovným partnerom a oficiálnym hosťom, na reprezentáciu NBS doma i v zahraničí.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Prehľad o rozpočte a skutočnom čerpaní nákladov na reprezentáciu za roky 2013 a 2014 dokumentuje nasledovná tabuľka:

(v eur)

Náklady na reprezentáciu	Rozpočet		Skutočnosť	
	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2013	Rok 2014
Spolu	832 795	512 035	615 050	334 958
z toho:				
XRepre - osobné limity	52 600	-	46 491	-
XRepre - užit. predmety	267 870	-	221 091	-
R - účelové vymedzenie	512 325	378 035	347 468	209 818
Reprezentačné		134 000	-	125 140

Zdroj: NBS

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila dodržanie ročných osobných limitov na reprezentáciu určených vedúcim zamestnancom na roky 2013 a 2014. Z predložených dokladov bolo zistené, že rozpočtom stanovené limity na reprezentačné boli prekročené iba v roku 2013, a to v dvoch prípadoch. Zamestnanci finančné prostriedky vyčerpané nad stanovený osobný limit v plnej výške uhradili v súlade s pravidlami.

Účelnosť a hospodárnosť vynakladania prostriedkov na reprezentáciu bola overená na vzorke 9 účtovných dokladov týkajúcich sa nákupu pamätných mincí, kníh a iných úžitkových predmetov z osobných limitov zaúčtovaných v účtovníctve na účtoch XRepre – užit. predmety a Reprezenačné v celkovej sume 86 111,85 eura. Vzhľadom na to, že na rok 2013 pripadlo 20. výročie vzniku NBS, ďalšie významné výročia a uskutočnili sa viaceré zahraničné aktivity na úrovni ECB, finančné prostriedky boli použité predovšetkým na bezodplatný nákup pamätných mincí. Kontrolou bolo zistené, že na účtovných dokladoch sa neuvádzal konkrétny menovitý údaj o účele použitia mincí alebo úžitkových predmetov zakúpených na reprezentačné účely, ale len text „bezodplatné dodanie inej osobe ako zamestnancovi NBS“. NBS o týchto predmetoch nevedla operatívnu evidenciu do času ich odovzdania na účely reprezentácie NBS. K zistenému stavu NBS vo vyjadrení uviedla, že:

„odborné útvary o predmetoch zakúpených na účely reprezentácie nevedú doplnkovú pomocnú evidenciu, z ktorej by bol zrejмый dátum a konkrétne účelové použitie, pretože náklady na reprezentáciu sú prevádzkovými nákladmi, limit ktorých je schválený bankovou radou v rámci schvaľovania rozpočtu na príslušný kalendárny rok a čerpanie ktorého nemôže byť prekročené. Príslušní zamestnanci zodpovedajú, aby prostriedky z repre limitu boli použité výhradne v súlade s ustanoveniami pracovného predpisu. Druh obstaraných predmetov a použitie prostriedkov z repre limitu je pri zúčtovaní následne kontrolované na ustanovenia pracovného predpisu. Predmety na reprezentáciu sú obstarávané bezprostredne pred ich odovzdaním. Ďalšie položkovité sledovanie už použitého (tzn. zúčtovaného) plnenia schváleného limitu by bolo neúčelné a predstavovalo by ďalšie administratívne zaťaženie.“

Kontrolná skupina NKÚ SR akceptuje vysvetlenie NBS, ale z dôvodu zabezpečenia ochrany majetku NBS a transparentnosti nakladania s finančnými prostriedkami v prípade nákupu hodnotnejších predmetov odporúča zapracovať do metodického usmernenia pravidiel vedenia operatívnej evidencie príslušnými odbornými útvarmi do času ich odovzdania na účely reprezentácie NBS.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že náklady na reprezentáciu boli čerpané v súlade s účelom stanoveným v pracovnom predpise NBS č. 30/2013 o rozpočte NBS a stanovené osobné limity neboli prekročené.

2 Verejné obstarávanie významnejších položiek tovarov, prác a služieb

Aplikáciu zákona o verejnom obstarávaní (*zákona č. 25/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov*) v podmienkach NBS v kontrolovanom období upravoval pracovný predpis NBS č. 37/2008 o obstarávaní zákaziek v znení neskorších úprav a od mája 2014 pracovný predpis NBS č. 17/2014 o obstarávaní zákaziek, ktoré zároveň upravovali aj postup NBS pri obstarávaní zákaziek vyňatých z pôsobnosti zákona o verejnom obstarávaní podľa jeho § 1 ods. 2 písm. n) a § 1 ods. 3, ktoré priamo súvisia s činnosťami (službami) NBS vykonávanými na účely zabezpečenia jej hlavného cieľa a jej zákonom ustanovených úloh.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila dodržiavanie príslušných ustanovení zákona o verejnom obstarávaní na vzorke štyroch vybraných zákaziek (dve zákazky s nízkou hodnotou a dve podlimitné zákazky), u ktorých bola preverená kompletná dokumentácia. Išlo o nasledovné zákazky:

Obstarané v roku	Predmet obstarávania	Úspešný uchádzač	Cena zákazky bez DPH v eur
2013	Návrh na využitie pozemku a štúdia interiéru VÚZ Bystrina	Ing. arch. Ján Katuščák	19 750,00
2013	Digitálna prezentácia zbierok MMM	DATALAN, a. s.	153 159,42
2013-2014	Výtvarné riešenia a kreatívne koncepty informačných a propagačných materiálov NBS	Progress Promotion Bratislava, spol. s r. o.	10 780,00
2014	Dodanie multifunkčných tlačových zariadení a poskyt. služby ALL IN	Impromat-Slov, spol. s r. o.	76 690,00

Zdroj: NBS

2.1 Zákazky s nízkou hodnotou

Zákon o verejnom obstarávaní v prípade zákazky, ktorá nie je nadlimitnou ani podlimitnou, ukladá verejnému obstarávateľovi len uplatnenie základných princípov verejného obstarávania, ktorými sú rovnaké zaobchádzanie, nediskriminácia uchádzačov alebo záujemcov, transparentnosť, hospodárnosť a efektívnosť. Neupravuje formálny postup, ktorý by mal verejný obstarávateľ použiť pri jej zadávaní. Obstarávanie zákaziek bolo realizované postupom podľa § 9 ods. 9 zákona o verejnom obstarávaní. Postupy, zásady, kompetencie a zodpovednosť pri obstarávaní zákaziek s nízkou hodnotou v podmienkach NBS podrobne upravovali pracovný predpis NBS č. 37/2008 o obstarávaní zákaziek v znení neskorších úprav a od mája 2014 pracovný predpis NBS č. 17/2014 o obstarávaní zákaziek.

Zákazka s nízkou hodnotou v podmienkach NBS v kontrolovanom období bola zákazka, na:

- dodanie tovaru bežne dostupného na trhu, okrem potravín, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby bežne dostupných na trhu, ktorej predpokladaná hodnota bola nižšia ako 1 000 eur bez DPH,

- dodanie iného ako bežne dostupného tovaru na trhu, okrem potravín, alebo poskytnutie služby, ktorej predpokladaná hodnota bola v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy nižšia ako 20 000 eur bez DPH,
- uskutočnenie stavebných prác, iných ako bežne dostupných na trhu ktorých predpokladaná hodnota bola v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy nižšia ako 30 000 eur bez DPH,
- dodanie potravín, ktorej predpokladaná hodnota bola v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy nižšia ako 40 000 eur bez DPH.

2.1.1 Návrh na využitie pozemku a štúdia interiéru Viacúčelové zariadenie NBS Bystrina

Predpokladaná hodnota zákazky bola stanovená do 19 900 eur bez DPH. NBS zvolila spôsob obstarávania formou prieskumu trhu s výzvou na predloženie cenovej ponuky v súlade s čl. 19 pracovného predpisu NBS č. 37/2008 o obstarávaní zákaziek v znení neskorších predpisov.

Z predložených dokladov a dokumentácie bolo zistené, že NBS v súvislosti s výzvou na predloženie cenovej ponuky z 11. 12. 2013 oslovila 3 dodávateľov. Predmetom zákazky bol výkon projektovej činnosti v rozsahu vypracovania:

- urbanisticko-architektonickej štúdie – návrhu na využitie pozemku v katastrálnom území Starý Smokovec, ktorý sa nachádza v bezprostrednej blízkosti Viacúčelového zariadenia NBS Bystrina,
- projektu interiéru v dvoch fázach: výtvarno-architektonický návrh a projekt interiéru,
- projektovej dokumentácie stavebných úprav.

Cenovú ponuku do uplynutia stanovenej lehoty (18. 12. 2013 14:00 hod.) predložili dvaja oslovení uchádzači. Jeden uchádzač predložil cenovú ponuku deň po stanovenej lehote (e-mail z 19. 12. 2013 o 13:07 hod.). NBS pri vyhodnocovaní cenových ponúk v „Zápise z prieskumu trhu“ z 19. 12. 2013 uviedla, že podmienky účasti splnili všetci traja oslovení uchádzači.

Do vyhodnotenia cenových ponúk bol zaradený aj uchádzač, ktorý nedodrжал lehotu na predloženie cenovej ponuky stanovenej vo „Výzve na predkladanie ponúk“, čo však neovplyvnilo výsledok verejného obstarávania.

Na základe určeného kritéria na vyhodnotenie cenových ponúk (najnižšia cena zákazky) bola vybraná ponuka uchádzača Ing. arch. Ján Katuščáka, ktorý v lehote na predkladanie ponúk predložil najnižšiu cenovú ponuku 19 750 eur bez DPH (23 700 eur s DPH). Za zákazku, ktorá bola realizovaná na základe objednávok, NBS uhradila cenu 23 700 eur s DPH.

2.1.2 Výtvarné riešenia a kreatívne koncepty informačných a propagačných materiálov NBS

Predpokladaná hodnota zákazky bola stanovená do 15 000 eur bez DPH. NBS zvolila spôsob obstarávania zákazky formou prieskumu trhu s výzvou na predloženie cenovej ponuky

v súlade s čl. 19 pracovného predpisu NBS č. 37/2008 o obstarávaní zákaziek v znení neskorších predpisov.

Predmetom zákazky bolo zhotovenie a dodanie výtvarných riešení a kreatívnych konceptov a následné spracovanie informačných a propagačných materiálov NBS. Výslednou formou spracovania mal byť súbor PDF, resp. tlačové PDF tvoriace podklady pre tlač, za každú jednotlivú položku predmetu zákazky.

Výzva na predloženie cenovej ponuky bola zaslaná štyrom uchádzačom, pričom cenovú ponuku do uplynutia lehoty na jej predloženie (11. 02. 2014) doručili do podateľne NBS dvaja oslovení uchádzači.

Ponuky boli vyhodnocované na základe dvoch kritérií, a to ceny za predmet obstarania a výtvarného návrhu. Na hodnotenie predložených ponúk, najmä so zreteľom na hodnotenie výtvarného návrhu, bola menovaná komisia, ktorá posudzovala predovšetkým kreativnosť návrhu a jeho primeranosť pre zadaný typ materiálu, s dodržaním požiadavky na reprezentatívnosť spracovania. Hodnotenie bolo realizované pridelovaním bodov jednotlivým ponukám podľa stanovených kritérií.

Na realizáciu predmetu zákazky bola vybraná spoločnosť Progress Promotion Bratislava, spol. s r. o., ktorá predložila najnižšiu cenovú ponuku 12 936 eur vrátane DPH a za výtvarný návrh jej komisia priznala maximálny počet bodov. NBS zmluvu o dielo s vybraným uchádzačom uzatvorila 14. 02. 2014, s termínom plnenia do 31. 05. 2015. Do 31. 12. 2014 boli vykonané úhrady za predmet zákazky v celkovej sume 5 829,60 eur s DPH.

2.2 Podlimitné zákazky

2.2.1 Digitálna prezentácia zbierok MMM

Zákazka bola realizovaná postupom verejná súťaž ako podlimitná zákazka na služby. S realizáciou zákazky, ktorá bola schválená v pláne verejného obstarávania na rok 2012, sa začalo v máji roku 2013. Predmetom obstarania bolo dodanie a implementácia informačného systému na sprístupnenie vybraných údajov o zbierkových predmetoch a ich digitálnych obrazov verejnosti na internete a jeho napojenia na technológiu spracovania a uchovania digitálnych obrazov systému Pro Muzeum Web. Predpokladaná hodnota zákazky bola stanovená na 156 600 eur bez DPH.

Oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania bolo zverejnené vo Vestníku verejného obstarávania 02. 07. 2013. Miestom poskytovania služieb bolo ústredie NBS v Bratislave a Múzeum mincí a medailí v Kremnici. Kritériom na vyhodnotenie ponúk bola stanovená najnižšia cena. Pri výbere dodávateľa bola použitá elektronická aukcia.

Lehota na prijímanie žiadostí o súťažné podklady alebo o prístup k dokumentom bola určená do 19. 07. 2013 a lehota na predkladanie ponúk bola stanovená do 16. 09. 2013. Lehota viazanosti ponúk bola stanovená do 28. 02. 2014. O súťažné podklady požiadalo spolu 14 záujemcov. Ponuku v stanovenej lehote osobne predložil 1 záujemca – uchádzač DATALAN, a. s. Bratislava, ktorý ju zabezpečil zložením zábezpeky v sume 5 000 eur.

Na otváranie ponúk, vyhodnotenie splnenia podmienok účasti a vyhodnotenie ponúk bola rozhodnutím guvernéra z 25. 05. 2013 zriadená komisia. Otváranie a vyhodnotenie

ponúk bolo realizované v dvoch samostatných fázach. Najskôr otvorenie časti ponuky „Ostatné“, ktoré bolo realizované 16. 09. 2013. Pri vyhodnocovaní ponuky uchádzača komisia zistila nejednoznačnosť opisu splnenia stanovenej požiadavky na obstaranie zákazky. V zmysle § 42 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní komisia požiadala uchádzača o vysvetlenie ponuky, ktoré jej bolo doručené v stanovenom termíne.

Komisia po otvorení časti ponuky „Kritériá“ 22. 10. 2013 zistila, že cena predmetu zákazky prekročovala limit predpokladanej hodnoty zákazky. Po realizácii elektronickej aukcie bola konečná cena predmetu zákazky stanovená na 191 449,28 eura s DPH.

Oznámenie o výsledku vyhodnotenia ponúk bolo uchádzačovi zaslané 21. 01. 2014 s tým, že ponuka bola prijatá z dôvodu dosiahnutia najnižšej ceny predmetu zákazky po ukončení elektronickej aukcie.

Zmluvu o dielo na dodávku systému Digitálna prezentácia zbierok MMM uzatvorila NBS so spoločnosťou DATALAN, a. s., Bratislava 28. 02. 2014. Zmluvné strany sa dohodli na cenách, ktoré boli výsledkom verejného obstarávania a súvisiacej realizácie elektronickej aukcie. V roku 2014 boli vykonané úhrady za predmet zákazky v celkovej sume 86 939,30 eura s DPH.

2.2.2 Dodanie multifunkčných tlačových zariadení a poskytnutie služby ALL IN

Zákazka bola schválená v Pláne verejného obstarávania NBS na kalendárny rok 2014 a bola realizovaná postupom verejná súťaž ako podlimitná zákazka na tovary a služby bez použitia elektronickeho trhoviska. Vo Vestníku verejného obstarávania bola zverejnená 01. 07. 2014. Predmetom zákazky bolo dodanie 17 ks čiernobielych a farebných digitálnych multifunkčných systémov a poskytnutie služby ALL IN na obdobie 48 mesiacov. Predpokladaná hodnota zákazky predstavovala sumu 79 000 eur bez DPH. Navýšenie predpokladanej hodnoty oproti plánu (47 625 eur bez DPH bez služby ALL IN na 4 roky) schválila banková rada z dôvodu zabezpečenia troch farebných samostatne stojacích multifunkčných zariadení pre novovzniknuté organizačné zložky útvaru dohľadu nad finančným trhom. Kritériom na vyhodnotenie ponúk bola najnižšia cena. Pri výbere bola použitá elektronickej aukcia.

Lehota na prijímanie žiadostí o súťažné podklady alebo o prístup k dokumentom bola určená do 22. 07. 2014 11:00 hod. a lehota na predkladanie ponúk do 22. 07. 2014 11:00 hod. Lehota viazanosti ponúk bola do 31. 12. 2014. O súťažné podklady v stanovenej lehote požiadalo 18 záujemcov, ktorým boli zaslané súťažné podklady elektronickej. Do ukončenia lehoty na predkladanie ponúk boli NBS doručené ponuky od dvoch uchádzačov.

Na otváranie ponúk, na vyhodnotenie splnenia podmienok účasti a vyhodnotenie ponúk bola rozhodnutím guvernéra NBS z 25. 06. 2014 zriadená komisia. Otváranie a vyhodnotenie ponúk bolo realizované v dvoch samostatných fázach. Pri vyhodnotení časti ponuky „Ostatné“, ktoré sa uskutočnilo 22. 07. 2014, komisia konštatovala, že jeden z uchádzačov nesplnil podmienky účasti a bol vylúčený z verejného obstarávania. O uvedenej skutočnosti ho NBS informovala 01. 08. 2014.

Po otvorení časti ponuky „Kritériá“ 02. 09. 2014 bolo zistené, že celková cena predmetu zákazky bez DPH pred elektronickej aukciou predstavovala 76 690 eur.

Realizáciou elektronickej aukcie 09. 09. 2014 jej účastník zmenil pôvodné hodnoty tak, že celková konečná cena bez DPH po aukcii bola 72 600 eur.

Po vyhodnotení ponúk podlimitnej zákazky 09. 09. 2014 bolo v zmysle § 44 ods. 2 a 4 zákona o verejnom obstarávaní úspešnému uchádzačovi zaslané oznámenie o výsledku vyhodnotenia s tým, že NBS prijíma ponuku spoločnosti z dôvodu dosiahnutia najnižšej ceny predmetu zákazky po ukončení elektronickej aukcie.

Kúpnu zmluvu na dodávku čiernobielych a farebných digitálnych multifunkčných systémov uzatvorila NBS so spoločnosťou Impromat-Slov, spol. s r. o., Bratislava 30. 09. 2014 (ktorá sa od 31. 07. 2015 premenovala na RICOH Slovakia, s. r. o.). V roku 2014 boli vykonané úhrady za predmet zákazky v celkovej sume 54 998,82 eura s DPH.

Preverením postupu a dokumentácie k podlimitným zákazkám neboli zistené nedostatky, ktoré by mali za následok konštatovanie netransparentného a ne hospodárneho postupu pri obstaraní, resp. postupu v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní.

3 Spôsob vedenia evidencie, zarad'ovanie, vyrad'ovanie, predaj, prenájom, zabezpečenie a inventarizácia nefinančného majetku

NBS sa pri vedení účtovníctva, zostavovaní účtovnej závierky a výročnej správy a správe majetku riadi:

- usmernením Európskej centrálnej banky č. ECB/2010/20 z 11. 11. 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v ESCB v znení neskorších predpisov,
- medzinárodnými štandardami finančného vykazovania,
- odporúčanými harmonizovanými postupmi pre zostavenie poznámok k účtovným výkazom národnej centrálnej banky v Eurosysteme č. AMICO/09/09 z 27. 01. 2009 v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve,
- pracovným predpisom NBS č. 31/2007 o správe majetku NBS v znení neskorších predpisov (ďalej len „pracovný predpis NBS č. 31/2007 o správe majetku NBS“) a ďalšími pracovnými predpismi NBS upravujúcimi kontrolovanú oblasť.

Stav dlhodobého hmotného a nehmotného majetku NBS v obstarávacích cenách v roku 2013 a 2014 dokumentuje nasledovná tabuľka:

(v eur)

Kategória majetku	Stav k 01. 01. 2013	Stav k 31. 12. 2013	Stav k 31. 12. 2014
Pozemky	9 311 551	9 503 553	9 503 779
Ostatný hmotný majetok neodpisovaný	1 974 422	1 977 130	1 980 000
Budovy a stavby	198 177 681	197 714 618	197 714 500
Technické zariadenia a stroje	39 083 078	34 393 280	34 844 442
Ostatný hmotný majetok odpisovaný	10 225 021	10 030 861	9 943 478
Software a ostatný nehmotný majetok	26 847 925	27 536 112	28 339 682
Majetok držaný na predaj	5 205 455	4 876 258	3 963 000
Obstaranie HM a NH	8 818 904	10 068 541	12 253 490
Preddavky na obstaranie HM a NM	1 253 622	1 253 622	1 253 622
Spolu	300 897 600	29 353 975	299 795 994

Zdroj: NBS

3.1 Vedenie evidencie a zaradovanie hmotného a nehmotného majetku

NBS pri stanovení hranice obstarávacej ceny pre klasifikáciu dlhodobého a krátkodobého hmotného a nehmotného majetku vychádza z usmernenia ECB č. ECB/2010/20 z 11. 11. 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v ESCB v znení neskorších predpisov. Klasifikácia, evidencia a zaradovanie majetku sú podrobne rozpracované v pracovnom predpise NBS č. 31/2007 o správe majetku NBS.

Rozdiely medzi klasifikáciou ECB a národnou klasifikáciou dlhodobého hmotného/nehmotného a krátkodobého hmotného/nehmotného majetku dokumentuje nasledovná tabuľka:

Majetok	Obstarávacia cena podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov	Doba použiteľnosti podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov	Obstarávacia cena podľa usmernenia ECB č. ECB/2010/20	Doba použiteľnosti podľa pracovného predpisu NBS č. 31/2007
Dlhodobý hmotný majetok	> 1 700 eur	dlhšia ako 1 rok	> 10 000 eur	dlhšia ako 1 rok
Dlhodobý nehmotný majetok	> 2 400 eur	dlhšia ako 1 rok	> 10 000 eur	dlhšia ako 1 rok

NBS účtuje nehmotný majetok v obstarávacej cene do 10 000 eur vrátane do spotreby a povinne vedie v evidencii majetku. Hmotný majetok v obstarávacej cene do 10 000 eur vrátane účtuje do spotreby a vedie v evidencii majetku, ak jeho vlastnosti zaručujú dlhodobejšie užívanie. Evidencia majetku, ktorú NBS vedie v informačnom systéme SAP (*FINU/HRO*), zabezpečuje prehľad o rozsahu, skladbe a umiestnení majetku NBS na jednotlivých pracoviskách.

Kontrolná skupina NKÚ SR si vybrala ako vzorku na overenie správnosti postupu zaradovania obstaraného dlhodobého hmotného majetku za roky 2013 a 2014 majetok v hodnote 129 076,41 eura. Na uvedenej vzorke preverila oceňovanie majetku; obeh účtovných dokladov, správnosť a úplnosť vystavenia dokladov preukazujúcich obstaranie majetku a zaradenie majetku do používania (objednávka, zmluva, dodávateľská faktúra, odovzdávací-preberací protokol, inventárna karta a ďalšie dokumenty v závislosti od charakteru obstaraného majetku); dodržanie termínov vyplývajúcich zo všeobecne záväzných a vnútorných právnych predpisov; zachytenie zaradenia obstaraného majetku v účtovnej evidencii a podpornej evidencii majetku a vysporiadanie obstarávacej ceny.

Preverením správnosti postupu zaradovania obstaraného majetku neboli zistené nedostatky. NBS postupovala pri vedení evidencie a zaradovaní majetku v súlade s pracovným predpisom NBS č. 31/2007 o správe majetku NBS.

3.2 Vyradovanie a predaj hmotného a nehmotného majetku

Postup NBS pri vyradovaní a predaji majetku interne upravuje vo všeobecnosti pracovný predpis NBS č. 31/2007 o správe majetku NBS, v prípade vyradovania a predaja cestných motorových vozidiel pracovný predpis NBS č. 12/2008 o prevádzke cestných motorových vozidiel v NBS v znení neskorších predpisov a v prípade informačných systémov a prostriedkov pokyn guvernéra NBS č. 2/2007 o prevádzke informačných systémov v znení neskorších predpisov.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Na prerokovanie vyradovania prebytočného alebo neupotrebitelného majetku sú v NBS zriadené dve vyradovaco-likvidačné komisie, a to komisia na odbore hospodárskych služieb NBS a komisia v Múzeu mincí a medailí v Kremnici.

Počet zasadnutí vyradovaco-likvidačných komisií a výšku obstarávacej ceny majetku navrhnutého na vyradenie v rokoch 2013 a 2014 dokumentuje nasledovná tabuľka:

(v eur)

Vyradovaco-likvidačná komisia	Počet rokovaní v roku 2013	Prerokovaný návrh na vyradenie majetku v OC	Počet rokovaní v roku 2014	Prerokovaný návrh na vyradenie majetku v OC
Odbor hospodárskych služieb	11	4 256 043,76	10	1 266 805,15
Múzeum mincí a medailí v Kremnici	1	547 235,72	1	39 150,93

Zdroj: NBS

Ako vzorka na overenie správnosti postupu vyradovania a predaja majetku za roky 2013 a 2014 bol vybratý majetok v hodnote 943 734,09 eura. Kontrolná skupina NKÚ SR sa zamerala na overenie obehu účtovných dokladov, správnosti a úplnosti vystavenia dokladov preukazujúcich vyradenie, likvidáciu a predaj majetku (vyradovací protokol, inventárna karta, protokol o odovzdaní majetku na likvidáciu, existencia dodávateľskej faktúry autorizovanej organizácie zabezpečujúcej fyzickú likvidáciu majetku), spôsob stanovenia predajnej ceny, správnosť a úplnosť vystavenia odberateľskej faktúry pri predaji majetku, dodržiavanie termínov vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných právnych predpisov, zachytenie vyradenia majetku v účtovej evidencii a v podpornej evidencii majetku a zúčtovanie zostatkovej ceny vyradovaného majetku.

Z dokladov a dokumentácie predloženej k predaju nehnuteľnosti Bosákov dom vrátane pozemku bolo zistené, že predaj sa realizoval za cenu 300 000 eur. Predajná cena bola nižšia ako cena stanovená v znaleckom posudku vo výške 476 880 eur. Predaj NBS uskutočňovala od roku 2004 (zrušenie expozitúry Prešov), pričom hľadala najvhodnejšiu formu využitia tohto prebytočného a neupotrebitelného majetku. Banková rada nechválila ponuky predložené v roku 2012 od Matice slovenskej z dôvodu požadovania dlhodobého splátkového kalendára (30 – 40 rokov) a od Prešovského samosprávneho kraja z dôvodu ponúkanej ceny (200 000 eur). Vo februári 2013 Prešovský samosprávny kraj požiadal o kúpu nehnuteľnosti za sumu 300 000 eur. Kúpu zdôvodnil tým, že priestor by sa využíval na verejnoprospešné účely a bol by sprístupnený pre verejnosť, konkrétne pre návštevníkov Knižnice P. O. Hviezdoslava; nehnuteľnosť spolu s pozemkom mu bola predaná v septembri 2013 a poslednú splátku kúpnej ceny uhradil v novembri 2014.

Kontrolná skupina NKÚ SR pozitívne hodnotí prístup a dosiahnutú výslednú predajnú cenu, ktorú NBS získala pri predaji nehnuteľnosti Bosákov dom vrátane pozemku, pretože uvedená nehnuteľnosť je špecifická stavba (klasická secesná stavba), je lokalizovaná priamo v mestskej pamiatkovej rezervácii mesta Prešov a bude využívaná na verejnoprospešné účely.

Postup NBS pri vyradovaní a likvidácii vyradeného majetku s využitím služieb oprávnenej autorizovanej osoby bol preverený na vzorke štyroch prípadov v celkovej hodnote 1 448 143,19 eura. Okrem niektorých čiastkových formálnych nedostatkov vo vystavených „Protokoloch o odovzdaní majetku NBS na likvidáciu“ (chýbajúca dátum, pečiatka), ďalšie nedostatky neboli zistené.

Pri vyradovaní, predaji a likvidácii vyradeného majetku dlhodobého hmotného majetku NBS postupovala v súlade so zásadami vyradovania upravenými v platných všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných právnych predpisoch NBS.

3.3 Prenájom majetku

Nájom majetku pre potreby NBS a prenájom majetku NBS upravuje pracovný predpis NBS č. 31/2007 o správe majetku NBS, podľa ktorého NBS ako prenajímateľ môže prenajať majetok vo svojom vlastníctve právnickým alebo fyzickým osobám. Prenájom musí byť odôvodnený efektívnosťou a účelnosťou a v odôvodnených prípadoch môže byť realizovaný len za podmienky, že budú zachované všetky opatrenia v oblasti ochrany osôb a majetku, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany pred požiarmi.

Pri určení výšky odplaty pri prenájme majetku NBS postupovala podľa zákona NR SR č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov s prihliadnutím na cenové relácie daného regiónu, stav a hodnotu majetku.

Kontrolou vzorky predložených dokladov vyhotovených v súvislosti s prenájomom dlhodobého majetku bolo zistené, že NBS v jednom prípade prenájmu nebytových priestorov neuvádzala pri štvrťročnej fakturácii nájomného na vystavených odberateľských faktúrach zmluvne dohodnutú splatnosť nájomného. V zmluve bolo dohodnuté, že:

„nájomné za prenajaté priestory a nájomné za prenajaté predmety na základe predloženej faktúry je splatné štvrťročne vždy do 15. dňa druhého mesiaca príslušného štvrťroku, a to na základe faktúr, ktoré prenajímateľ vyhotoví a doručí nájomcovi najneskôr do 10. dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom je úhrada splatná ...“

Vo vystavených odberateľských faktúrach bol, namiesto dátumu 15. druhého mesiaca príslušného štvrťroku, uvedený v prípade fakturácie nájomného za II. kvartál 2013 dátum splatnosti 20. 05. 2013, za I. kvartál 2014 dátum splatnosti 18. 02. 2014 a za IV. kvartál 2014 dátum splatnosti 18. 11. 2014. Postup NBS tak nebol v súlade so zmluvne dohodnutou úhradou za služby do 15. dňa druhého mesiaca príslušného štvrťroku. K zistenému stavu NBS vo vyjadrení uviedla, že:

„dátumy splatnosti na odberateľských faktúrach vychádzajú zo štandardného nastavenia systému SAP, kde dátum splatnosti sa odvíja od dátumu predloženia podkladov od gestora a následného vystavenia faktúry. Pri vystavení faktúry bola dodržaná zmluvná lehota vyhotovenia a doručenia faktúry dodávateľovi do 10. dňa kalendárneho mesiaca. Posun v termíne splatnosti (v dvoch prípadoch o 3 dni a v jednom prípade o 5 dní) nemal žiaden vplyv na hospodársky výsledok. V prípade NBS ako emisnej banky tieto transakcie neovplyvňujú cash-flow a neobmedzujú NBS vo výkone menovo-politických a hospodárskych operácií. Úprava systému SAP by predstavovala zásah do štandardu SAP a vyvolala by zvýšené náklady na podporu, údržbu a upgrade systému v budúcnosti.“

Kontrolná skupina NKÚ SR vysvetlenie NBS akceptuje.

3.4 Škodové komisie

Postup pri uplatnení náhrady škody a vymedzenie právomoci pri rozhodovaní o náhrade škody spôsobenej NBS a škody, za ktorú zodpovedá NBS, upravuje pokyn guvernéra NBS č. 34/1996 o správe pohľadávok a o prerokúvaní náhrady škody spôsobenej

NBS v znení neskorších predpisov a pracovný predpis NBS č. 31/2007 o správe majetku NBS. Náhradu škody v NBS v kontrolovanom období prerokovali škodové komisie, ktorých rokovanie podrobnejšie upravuje rokovací poriadok.

Z predloženej dokumentácie bolo zistené, že v roku 2013 sa konali tri zasadnutia škodovej komisie, na ktorých bolo riešených 13 škodových prípadov s celkovou výškou škody 9 596,26 eura. Išlo o riešenie škôd spôsobených na služobných motorových vozidlách, na bezpečnostnej kamere, na kancelárskom nábytku, na výpočtovej technike a o riešenie inventarizačných rozdielov zistených v priebehu inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31. 12. 2013. Škodová komisia navrhla zosobniť náhradu vzniknutej škody voči zodpovedným zamestnanom v troch prípadoch v celkovej sume 92,37 eura.

V roku 2014 sa konali tri zasadnutia škodovej komisie, na ktorých bolo riešených 17 škodových prípadov s celkovou výškou škody 10 344,22 eura, pričom v štyroch škodových prípadoch nebola škoda vyčíslená z dôvodu riešenia poistnej udalosti. Vo väčšine prípadov (70 %) boli predmetom rokovania škodovej komisie škody spôsobené na služobných motorových vozidlách, škody na žulovom obklade na fasáde a inventarizačné rozdiely zistené v priebehu inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31. 12. 2014. V 7 prípadoch v celkovej výške 702,16 eura navrhla škodová komisia uplatniť náhradu vzniknutej škody voči zodpovedným zamestnanom.

Kontrolou predložených dokladov (vzorka dvoch škodových prípadov) k postupu prerokovania a uplatňovania náhrady škody voči zodpovedným zamestnanom neboli zistené nedostatky. Prerokovanie a uplatnenie náhrady škody bolo realizované v súlade s pokynom guvernéra NBS č. 34/1996 o správe pohľadávok a záväzkov NBS a o prerokovaní náhrady škody spôsobenej NBS v znení neskorších predpisov.

3.5 Zabezpečenie majetku

Postup NBS pri poisťovaní majetku upravuje pracovný predpis NBS č. 31/2007 o správe majetku NBS. V roku 2013 bolo na zabezpečenie majetku vynaložené poistné v celkovej výške 162 983,63 eura a v roku 2014 v celkovej výške 148 590,20 eura.

Nehnutelnosti NBS, vrátane majetku nachádzajúceho sa v týchto nehnuteľnostiach, boli na základe posúdenia vhodnosti spravidla poistené pre prípad poškodenia alebo zničenia vecí živelnou udalosťou (požiar, výbuch, úder blesku, búrlivý vietor alebo krupobitie, voda z vodovodných zariadení, teroristický útok a zemetrasenie). NBS v súvislosti s prevádzkou motorových vozidiel uzatvorila obligatórne povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a havarijné poistenie s minimálnou spoluúčasťou na nehode s územnou platnosťou pre Európu. NBS tiež uzatvorila poistenie všetkých prepravovaných osôb a batožiny v motorových vozidlách. Špeciálne pancierové a sprievodné pancierové motorové vozidlá, komunálne vozidlá a dvojkoľesové vozidlá s objemom motora do 50 cm³ NBS havarijne nepoisťuje.

NBS pri zabezpečení ochrany majetku spoločnosti postupovala v súlade s pracovným predpisom NBS č. 31/2007 o správe majetku NBS.

3.6 Inventarizácia

Postup NBS pri inventarizácii majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov upravuje pracovný predpis NBS č. 17/2008 o inventarizácii majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v NBS v znení neskorších predpisov. Kontrolná skupina NKÚ SR postup inventarizácie zhodnotila na základe predloženej dokumentácie: záverečných správ ústrednej inventarizačnej komisie NBS, rozhodnutí riaditeľky odboru finančného riadenia, inventúrnych súpisov, inventarizačných zápisov čiastkových a skupinových inventarizačných komisií a príslušných účtovných dokladov.

3.6.1 Inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31. 12. 2013

Inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31. 12. 2013 bola vykonaná na základe rozhodnutia riaditeľky odboru finančného riadenia č. 1/2013 zo 04. 03. 2013, ktorým bol vydaný harmonogram inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov NBS pre rok 2013.

Zistené inventarizačné rozdiely manko na hmotnom majetku vo výške 1 409,09 eura bolo doriešené škodovou komisiou 12. 12. 2013 a prebytok na účte pozemky vo výške 106,14 eura, bol účtovne vysporiadaný v roku 2014.

Ústredná inventarizačná komisia NBS v záverečnej správe z inventarizácie navrhla prehodnotiť ocenenie dlhodobého majetku – majetku držaného na predaj. Zníženie hodnôt nehnuteľností na základe znaleckých posudkov bolo zaúčtované 29. 04. 2014 ako strata z precenenia v celkovej výške 910 718,24 eura. Prehľad majetku držaného na predaj dokumentuje nasledovná tabuľka:

(v eur)

Majetok držaný na predaj	Reálna hodnota k 30. 12. 2013	Hodnota podľa znaleckého posudku z roku 2014	Zníženie hodnoty zaúčtované do nákladov (strata z ocenenia) v roku 2014
Expozitúra Trenčín	1 739 260,00	1 410 000,00	329 260,00
Expozitúra Lučenec	1 919 247,24	1 400 000,00	519 247,24
Expozitúra Humenné	952 610,00	915 000,00	37 610,00
Badín	262 601,00	238 000,00	24 601,00
Spolu	4 873 718,24	3 963 000,00	910 718,24

Zdroj: NBS

3.6.2 Inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31. 12. 2014

Inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31. 12. 2014 bola vykonaná na základe rozhodnutia riaditeľky odboru finančného riadenia č. 1/2014 zo 14. 03. 2014, ktorým bol vydaný harmonogram inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov NBS pre rok 2014.

Zistené inventarizačné rozdiely manko na hmotnom majetku vo výške 160,94 eura bolo doriešené škodovou komisiou 08.12.2014, prebytok na hmotnom majetku vo výške 1 108,28 eura bol vysporiadaný zaradením majetku do operatívnej evidencie vedenej v podsúvahe a prebytok na účte pozemkov vo výške 950,75 eura bol účtovne vysporiadaný v roku 2015.

Tak ako v roku 2013 aj v roku 2014 ide o pozemky, ku ktorým vlastníctvo nadobudla NBS ako nástupnícka organizácia po zrušených komerčných bankách existujúcich na území Slovenska od roku 1918, pričom tieto nehnuteľnosti (pozemky) boli zistené v súvislosti s realizáciou projektu „Register obnovenej evidencie pozemkov“.

K zaúčtovaniu inventarizačných rozdielov – prebytkov zistených na účte pozemkov v nasledujúcom účtovnom období (v rokoch 2014 a 2015) NBS vo svojom vyjadrení uviedla, že:

„podľa ustanovenia čl. 4 písmena c) usmernenia Európskej centrálnej banky z 1. novembra 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „usmernenie ECB/2010/20“) sa finančné alebo ostatné aktíva/pasíva vykazujú iba vtedy ak možno spoľahlivo stanoviť hodnotu aktíva.

Do dňa schválenia účtovnej závierky za rok 2013 odbor finančného riadenia nemal k dispozícii príslušné doklady, ktoré by spoľahlivo určovali hodnotu nehmotného majetku (pozemkov), a preto nemohol dané nehnuteľnosti vykázať v účtovnej závierke k 31. 12. 2013. V opačnom prípade by bolo porušené citované usmernenie ECB.

Podľa ustanovenia čl. 3 písmena d) usmernenia ECB/2010/20 sa povoľujú odchýlky od účtovných pravidiel vrátane odchýlok, ktoré ovplyvňujú výpočet výkazov ziskov a strát jednotlivých národných centrálnych bánk, iba ak ich možno opodstatnene považovať za bezvýznamné v celkovom kontexte a pri predkladaní finančných účtov vykazujúceho subjektu.

Čl. 24 usmernenia ECB/2010/20 odporúča, aby národné centrálné banky prispôsobili svoje zverejňované ročné súvahy a výkazy ziskov a strát podľa príloh VII a IX, navrhované vykazovanie v uvedených prílohách je v miliónoch eur. Citované usmernenie umožňuje NBS zverejňovať ročnú uzávierku v tisícoch eur. Nezaúčtovanie inventarizačných rozdielov v ročnej uzávierke k 31. 12. 2013 a k 31. 12. 2014 nemalo žiaden dopad na zverejnenú účtovnú závierku príslušného roku.“

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že NBS postupovala pri vedení evidencie, zaradovaní, vyradovaní, predaji, prenájme, zabezpečení a inventarizácii nefinančného majetku v súlade s usmerneniami ECB, platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými právnymi predpismi NBS a zásadami hospodárnosti pri nakladaní s prebytočným a neupotrebitelným majetkom.

4 Vnútroň kontrolný systém

Kontrolná činnosť v NBS bola v rokoch 2013 a 2014 zabezpečovaná a vykonávaná ako súčasť riadenia vedúcimi zamestnancami na všetkých stupňoch riadenia a ako súbor kontrolných mechanizmov zabezpečovaných v rámci jednotlivých organizačných útvarov. V zmysle Organizačného poriadku vedúcimi zamestnancami sú: guvernér, viceguvernéri, výkonní riaditelia a ostatní zamestnanci, ktorí vedú jednotlivé organizačné zložky alebo organizačné útvary NBS. Za dostatočnosť a efektívnosť kontrolných mechanizmov vo svojej činnosti zodpovedá každý organizačný útvar samostatne. Súčinnosť jednotlivých prvkov vnútorného kontrolného systému je upravená vnútornými právnymi predpismi.

Ku kontrolným mechanizmom NBS, prostredníctvom ktorých je zabezpečovaný objektívny výkon kontrolných funkcií patrili, napr.: presné stanovenie pracovných postupov a činností v banke vnútornými právnymi predpismi, zabezpečenie rozdelenia funkcií s jasne stanoveným okruhom zodpovedností tak, aby žiaden z postupov nebol od začiatku do konca vykonávaný jednou osobou, určením kompetencií a právomocí a stanovením limitov pre schvaľovanie operácií.

V rámci riadenia operačného rizika bol vydaný pracovný predpis NBS č. 35/2012 o riadení operačných rizík v Národnej banke Slovenska, ktorý upravuje pravidlá riadenia operačných rizík v NBS podľa zásad ESCB, ciele a princípy riadenia operačných rizík a zodpovednosti pri riadení operačných rizík.

K ďalším kontrolným mechanizmom, ktoré prijala NBS vzhľadom na svoj špecifický charakter, je uplatňovanie princípu verejnej informovanosti. NBS v súlade so zákonom č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám informuje verejnosť prostredníctvom vlastnej webovej stránky (slovenská a anglická mutácia). NBS vydáva odborný bankový časopis Biatec. Občania môžu požiadať o informácie telefonicky, písomne, elektronicky prostredníctvom elektronického formulára zverejneného na svojom webovom sídle alebo e-mailom na adresu info@nbs.sk, prípadne osobne v podateľni. Pre verejnosť NBS poskytuje služby tiež prostredníctvom knižnice.

Kontrolná skupina NKÚ SR sa v rámci kontroly fungovania vnútorného kontrolného systému zamerala na podrobnejšie preverenie činnosti odboru interného auditu (ďalej len „OIA“), ktorý je funkčne podriadený bankovej rade a administratívne guvernérovi NBS. OIA mal v kontrolovanom období spolu 12 zamestnancov a členil sa na dve oddelenia a to:

- oddelenie finančného auditu,
- oddelenie auditu operačného a informačných technológií.

Činnosť OIA sa okrem princípov Európskeho systému centrálnych bánk a štandardov Inštitútu interných audítorov, Slovenského inštitútu interných audítorov a Asociácie auditu a kontroly informačných systémov v podmienkach NBS riadi vnútornými právnymi predpismi NBS, a to:

- pracovným predpisom NBS č. 32/2009 o internom audite v znení neskorších predpisov, v ktorom sú okrem základných ustanovení definované úlohy, zodpovednosť, postavenie, objektivita, nezávislosť, charakter činnosti OIA, povinnosti organizačných útvarov NBS vo vzťahu k OIA, právomoci, výkon auditu, zabezpečovanie kvality a profesionálneho rozvoja zamestnancov, riadenie rizík a výkon kontrolnej činnosti v NBS;

- pracovným predpisom č. 28/2010 o vybavovaní sťažností alebo petícií v NBS v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje zodpovednosť a postup pri podávaní, prijímaní, evidovaní, prešetrovaní, písomnom oznámení výsledku prešetrovania sťažností alebo petícií alebo prekontrolovania sťažností alebo petícií v NBS;

- pracovným predpisom č. 14/2015 o oznamovaní protispoločenskej činnosti v NBS, ktorý na účely oznamovania kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti v NBS určuje podrobnosti o podávaní, evidovaní, preverovaní a oboznamovaní s výsledkom podnetov a oprávneniach zodpovednej osoby pri preverovaní podnetov, zachovaní mlčanlivosti o totožnosti osoby, ktorá podala podnet, spracúvaní osobných údajov uvedených v podnetoch.

Z predloženej dokumentácie bolo zistené, že OIA realizoval v rokoch 2013 a 2014 svoju činnosť v súlade s plánmi činnosti zostavenými na obdobie jedného kalendárneho

roka, ktoré boli schválené bankovou radou. Plány boli vypracované v zmysle pracovného predpisu NBS č. 32/2009 o internom audite v znení neskorších predpisov. Do plánov okrem samotnej audítorskej činnosti boli zapracované aj ďalšie činnosti a úlohy vyplývajúce z plánu a aktivít Výboru interných audítorov ESCB, plánu hlavných úloh NBS, platnej internej legislatívy a medzinárodných štandardov, činnosť zamestnancov súvisiaca so zastúpením v orgánoch ESCB, poskytovaním konzultácií a zapájaním sa do výmeny skúseností s útvarmi interného auditu centrálnych bánk v rámci ESCB, vybavovaním sťažností a petícií doručených NBS a vedením ich jednotnej evidencie, overením finančných výkazov alebo iných finančných správ NBS, monitoringom plnenia opatrení,

Vlastná audítorská činnosť OIA pozostávala v kontrolovanom období z povinných auditov (audity v rámci ESCB a podpora externému audítorovi pri audite účtovnej závierky), auditov na základe námietok členov bankovej rady, výkonných riaditeľov, vlastných námietok OIA a auditov vybraných na základe ohodnotenia rizík jednotlivých procesov.

Plnenie úloh a činnosť OIA boli vyhodnotené v Správach o činnosti interného auditu schválených bankovou radou. Z predložených správ bolo zistené, že OIA v rámci audítorskej činnosti:

- v roku 2013 zrealizoval 20 plánovaných auditov a ukončil audity začaté v roku 2012,
- v roku 2014 zrealizoval 19 plánovaných a 1 mimoriadny audit, ukončil audity začaté v roku 2013, poskytoval podporu nezávislému externému audítorovi ECB pri výkone auditu v NBS.

Zamestnanci OIA participovali na činnostiach súvisiacich so zastúpením v orgánoch ESCB, v rámci programu mobility interných audítorov centrálnych bánk ESCB, organizovaného IAC ESCB sa 1 zamestnankyňa OIA zúčastnila v roku 2013 auditu v Holandskej národnej banke a 1 audítor Holandskej národnej banky auditu v NBS, v roku 2014 recipocita bola v rámci ČNB a NBS.

OIA, okrem vlastnej audítorskej činnosti, vykonával v priebehu roka tiež monitoring a vyhodnotenie plnenia opatrení, konzultačnú činnosť podľa požiadaviek organizačných útvarov, overoval finančné výkazy alebo iné finančné správy NBS, viedol evidenciu a vybavoval sťažnosti a petície, pripomienkoval interné a externé materiály a spolupracoval s externým audítorom spoločnosťou Ernst & Young Slovakia, s. r. o. na výkone auditu účtovnej závierky NBS k 31. 12. 2013 a 31. 12. 2014.

O výsledkoch činnosti OIA je informovaná banková rada, v prípade závažných zistení je riaditeľom odboru OIA bezodkladne informovaný guvernér.

Činnosť interného auditu je pravidelne podrobená v päťročných intervaloch externému hodnoteniu a dvojročných intervaloch internému hodnoteniu kvality činnosti. Externé hodnotenie kvality vykonal v roku 2013 Institut Francais de l'Áudit et du Contrôle Interne, ako prvý úspešný uchádzač v poradí v rámci spoločného obstarávania služieb externého hodnotenia kvality útvarov interného auditu, ktoré uskutočnila v roku 2012 Európska centrálna banka ako vedúca centrálna banka v spolupráci s Koordinačným úradom Eurosystemu pre obstarávanie. Inštitút vo svojej správe okrem iného konštatoval, že činnosť OIA vo všeobecnosti zodpovedá Definícii interného auditu podľa IIA, Etickému kódexu IIA, pracovnému predpisu NBS o internom audite, Manuálu IAC pre audit a Politike auditu ESCB.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V rámci programu pre zabezpečenie a zvyšovanie kvality interného auditu (Quality Assurance a Improvement Program), stanoveného v Rozhodnutí riaditeľa OIA č. 2/2014 o programe zabezpečenia a zvyšovania kvality odboru, OIA realizoval interné hodnotenie svojej činnosti, a to systémom priebežného monitorovania a aplikovaním medzinárodných štandardov IIA pri každom audite, výkonom dohľadu nad auditom, prehodnocovaním aplikácie štandardov v rámci metodických porád a získaním spätnej väzby od auditovaných útvarov za audity, ktoré boli ukončené v priebehu roka.

Na základe výsledkov externého a interného hodnotenia kvality OIA zabezpečil implementáciu opatrení prijatých na základe odporúčaní, upravil internú metodiku interného hodnotenia, rozpracoval ďalšie návrhy na zlepšenie činnosti a v súlade s medzinárodnými štandardmi IIA a naďalej deklaruje, že jeho činnosť je v súlade s uvedenými štandardmi.

Kontrolná skupina NKÚ SR na základe zisteného stavu konštatuje, že činnosť OIA je vykonávaná na profesionálnej úrovni a účinnosť kontrolných mechanizmov je nastavená tak, aby boli schopné objektívne a včas signalizovať a identifikovať možnosť vzniku prípadných rizík a tak v maximálnej možnej miere eliminovať negatívny dopad na transparentnosť a hospodárnosť nakladania s finančnými prostriedkami a majetkom NBS.

Kontrolovanému subjektu bol ponechaný výtlačok č. 2 záznamu o výsledku kontroly.

Kontrolovaný subjekt potvrdzuje, že kontrolná skupina NKÚ SR vrátila všetky originály zapožičaných dokladov.

Záznam o výsledku kontroly vypracovali dňa 30. novembra 2015

Ing. Marta Poláková
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Ľubica Hajdučková
členka kontrolnej skupiny

Ing. Ivana Morvayová
členka kontrolnej skupiny

Ing. Mária Ružičková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom záznamu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 14. decembra 2015

doc. Ing. Jozef Makúch, PhD.
guvernér Národnej banky Slovenska